

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1321/2023
19.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Пешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Туприји ЗК. 266/22 од 16.06.2023. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1-185/23 од 11.10.2023. године, у седници већа одржаној 19.12.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Пешића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Параћину, Судска јединица у Туприји ЗК. 266/22 од 16.06.2023. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1-185/23 од 11.10.2023. године, у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што Врховни суд кривично-правне радње окривљеног АА описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. Кривичног законика за које га применом одредаба члана 4, 42, 45, 54, 56 и 57. Кривичног законика **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима предвиђеним Законом о извршењу кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора, док у непреиначеном делу правноснажне пресуде остају неизмењене.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји ЗК. 266/22 од 16.06.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ у стицају са кривичним делом неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ. Суд је окривљеном за извршено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ „изрекао“ казну затвора у трајању од 1 године, а за извршено кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ новчану казну у износу од 100.000,00 динара, те је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, с тим што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима предвиђеним Законом о извршењу кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Извршење казне затвора се спроводи без примене мера електронског надзора, а надзор на спровођењем казне затвора спроводи Организациона јединица управе за извршење кривичних санкција. Осуђен је и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини, суд ће окривљеном новчану казну заменити казном затвора, тако што ће му се за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Према окривљеном је изречена и мера безбедности обавезног лечења наркомана и мера безбедности одузимање предмета а одлучено је и о трошковима кривичног поступка, како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж.1-185/23 од 11.10.2023. године, одбијена је као неоснован жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји ЗК. 266/22 од 16.06.2023. године, потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Пешић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи или да „предмет врати на поновно одлучивање“.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева означава повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, коју образлаже наводима да је кривичноправне радње, за које је окривљени оглашен кривим нижестепени суд погрешно квалификовао, те да се у радњама окривљеног стичу само битни елементи кривичног дела из члана 246. став 2. КЗ.

Одредбом члана 246. став 2. Кривичног законика прописано је да ко неовлашћено узгаја опијумски мак или психоактивну конопљу или друге биљке из којих се добија опојна дрога или које саме садрже опојну дрогу, казниће се затвором од 2 до 8 година.

Одредбом члана 246а став 1. Кривичног законика, прописано је да ово дело чини онај ко неовлашћено држи у мањој количини за сопствену употребу супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Из списка предмета произлази да је оптужним предлогом ОЈТ у Параћину Кт бр. 721/22 од 28.11.2022. године окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ у стицају са кривичним делом неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ.

Суд је, налазећи да се у радњама окривљеног описаним у изреци пресуде, стичу сва законска обележја кривичног дела из члана 246. став 2. КЗ у стицају са кривичним делом неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, правноснажном пресудом окривљеног огласио кривим за оба кривична дела.

У вези са изнетим, Врховни суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости указује да се, у конкретном случају, ради о једном кривичном делу и то кривичном делу неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ, а ово из следећих разлога:

Према опису радње извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде, окривљеном АА се ставља на терет да је у периоду од маја месеца 2022. године до 12.09.2022. године у ..., у улици ... број ..., у дворишту породичне куће, смањене способности да схвати значај дела и да управља својим поступцима, али не и битно, свестан да је његово дело забрањено и хтео његово извршење, неовлашћено узгајао три биљке канабис укупне бруто масе у сировом стању 3.850,00 грама и неовлашћено држао у својој породичној кући у спаваћој соби канабис – марихуану 0,40 грама, која садржи психоактивну супстанцу ТХЦ у масеном уделу већем од 0,3% која се налази на списку психоактивних контролисаних супстанци и правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник Републике Србије“ број 38/19 од 31.05.2019. године).

Имајући у виду наведено, а пре свега одредбу члана 246а став 1. КЗ, јасно произлази да је у изреци правноснажне пресуде назначено само да је окривљени АА критичном приликом неовлашћено држао опојну дрогу и то канабис – марихуану, али без назначења да је то било у мањој количини и за сопствену употребу.

Радња кривичног дела из члана 246а став 1.КЗ је неовлашћено држање опојне дроге и за њено постојање захтева се кумулативно остварење два услова и то први да је реч о мањој количини опојне дроге (објективни услов), а други је да се она држи за сопствену употребу (субјективни услов). То даље значи да за постојање овог кривичног дела морају бити остварена оба ова услова. По ставу Врховног суда, у изреци

правноснажне пресуде није остварен ни објективни ни субјективни услов за постојање кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ.

У конкретном случају, из изреке правноснажне пресуде произлази да је окривљени само неовлашћено узгајао три биљке канабиса укупне бруто масе у сировом стању 3.850,00 грама, те је формалноправно очигледно да су остварена само законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ.

Из наведених разлога је, по налажењу Врховног суда, описане радње, неопходно правно квалификовати као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. Кривичног законика, а не као неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ у стицају са кривичним делом неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ

Сходно изнетом, Врховни суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је у погледу кривично правних радњи, које су предмет оптужбе, примењен закон који се не може применити.

Стога је Врховни суд, усвајајући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Милоша Пешпића, као основан, преиначио побијане правноснажне пресуде и нашао да се у радњама окривљеног АА стичу само законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 2. КЗ.

Врховни суд је, применом одредаба члана 4, 42, 45, 56, 57, и 54. Кривичног законика за наведено кривично дело окривљеног осудио на казну затвора у трајању од 1 године, при чему је узео у обзир тежину извршеног кривичног дела и све околности из члана 54. Кривичног законика, које су правилно утврђене у редовном поступку, а која казна је по оцени овог суда сразмерна степену кривице окривљеног АА и истом ће се у свему постићи сврха кажњавања предвиђена чланом 42. Кривичног законика, у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 4. Кривичног законика, како са становишта индивидуалне, тако и генералне превенције.

Имајући у виду разлоге изнете у овој пресуди, то се Врховни суд није упуштао у разматрање навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, додатно образлаже институтом привидног идеалног стицаја.

Из напред изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**